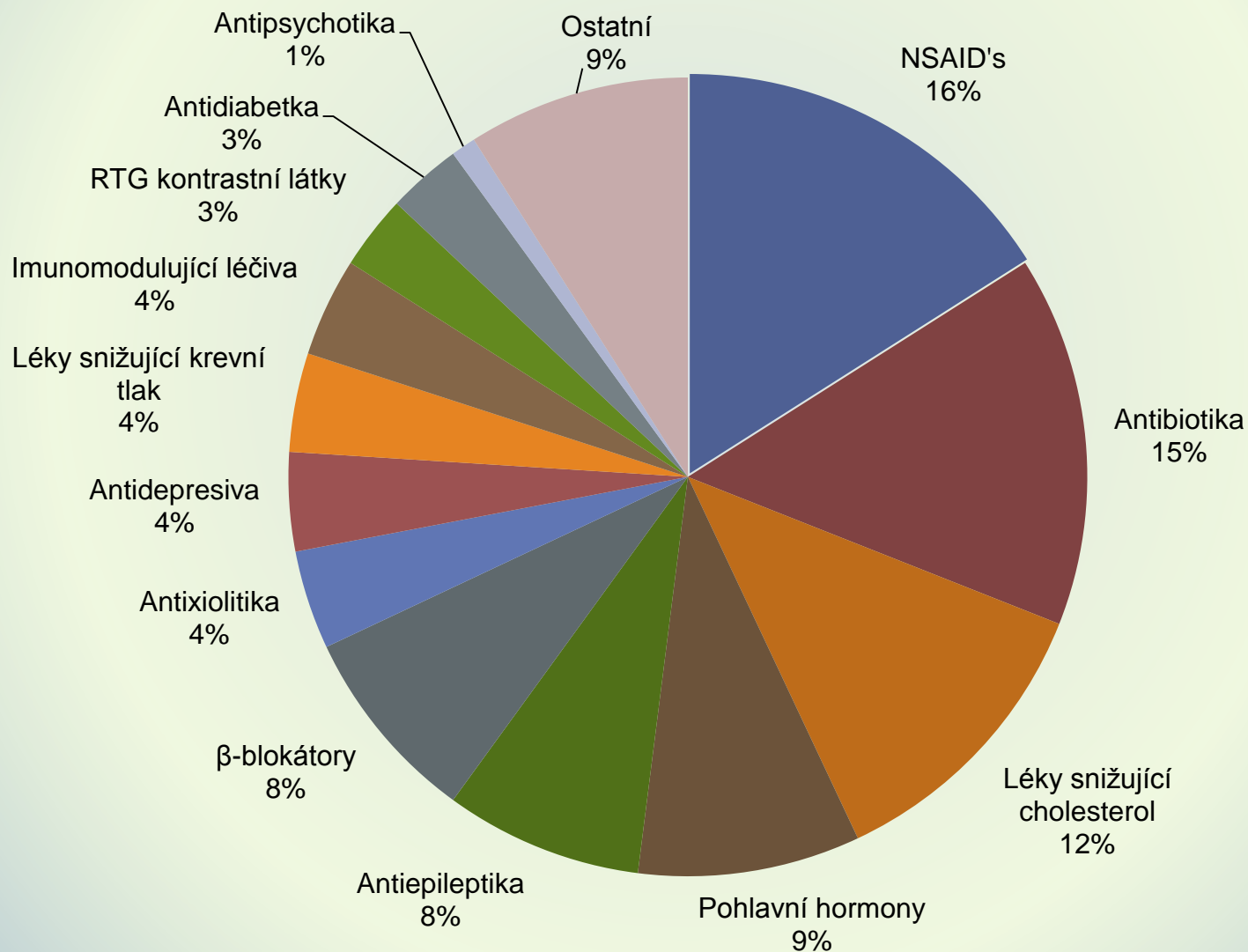

Odstraňování léčiv z odpadních vod

Ing. Vojtěch Trousil

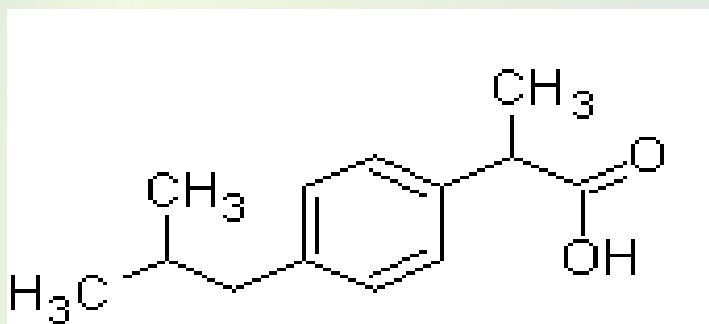
Jednotlivé třídy léčiv detekované v ŽP

Studovaná léčiva: nesteroidní antirevmatika

Ibalgin

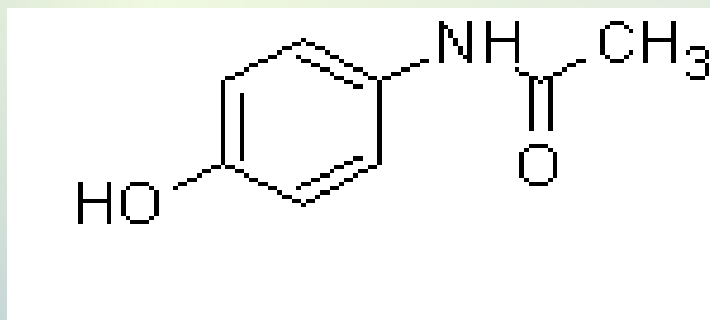
((RS)-2-(4isobutylfenyl)propanová kys.)

- Bílý krystalický prášek rozpustný v MeOH
- Spotřeba v ČR 109 tisíc balení-cca 200 tun (r. 2010)
- V těle metabolizován hydroxylací až z 90 %

Paracetamol

(N-(4hydroxyfenyl)acetamid)

- Bílý krystalický prášek rozpustný v EtOH
- Spotřeba v ČR 30 tis balení (r. 2010)
- V těle metabolizován až z 95 %

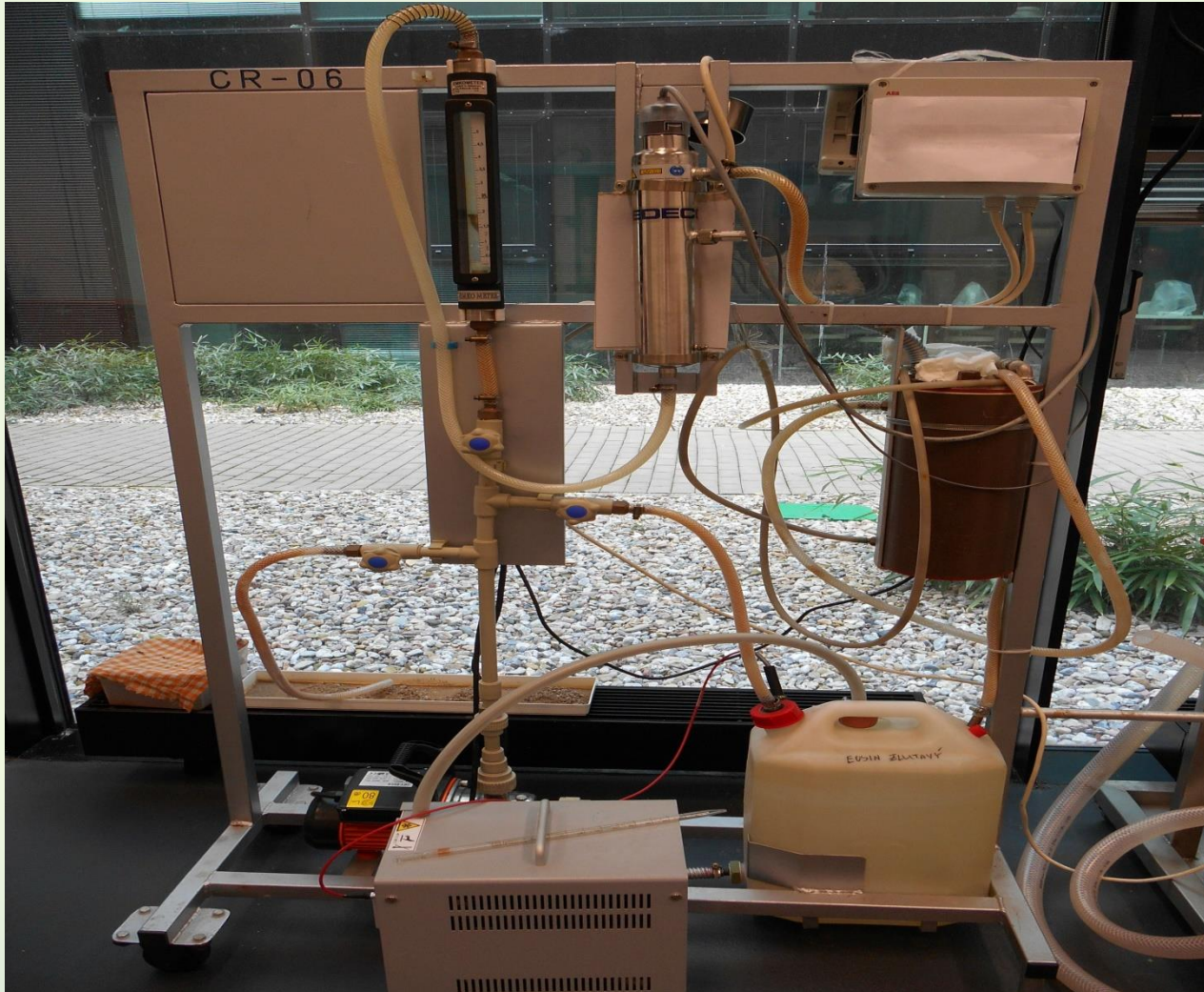
Účinky léčiv v životním prostředí

- Ibalgin ovlivňuje proliferaci bakterií a hub
- Paracetamol ovlivňuje množství chlorofylu v rostlinných tkáních
- Chronické testy toxicity jednotlivých léčiv na *D. magna*, řasách, popř. rybách
- Problematika synergických účinků léčiv na vodní ekosystémy- např. studium říčních biofilmů

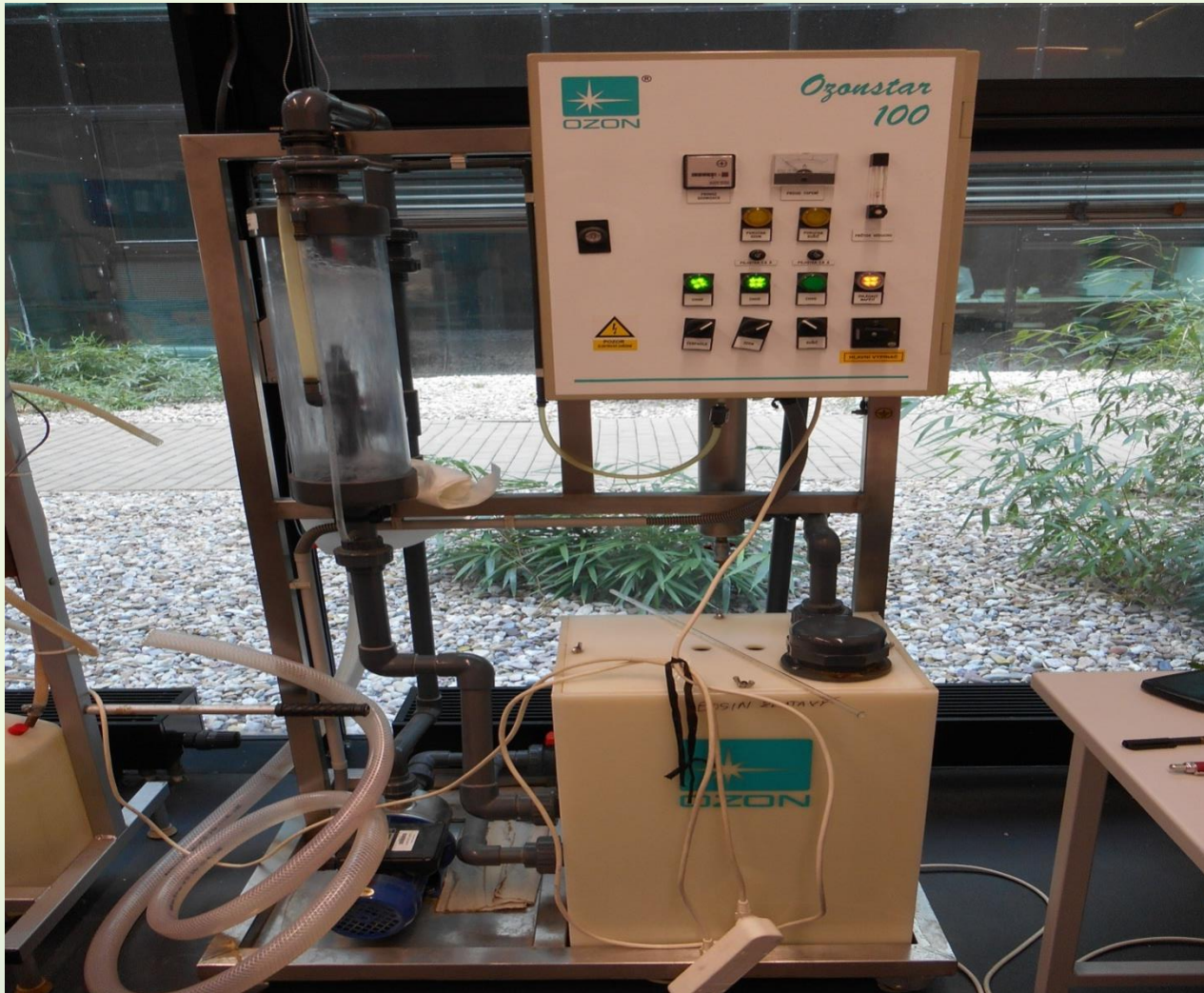
Pokročilé oxidační procesy (*Advanced oxidation processes, AOPs*)

- Metody pro odstranění mikropolutantů zahrnující generaci HO· radikálu
- Generace radikálu chemicky, fotochemicky, elektricky
- Nejčastější metody: O₃/H₂O₂, UV/H₂O₂, UV/TiO₂, Fe²⁺/H₂O₂

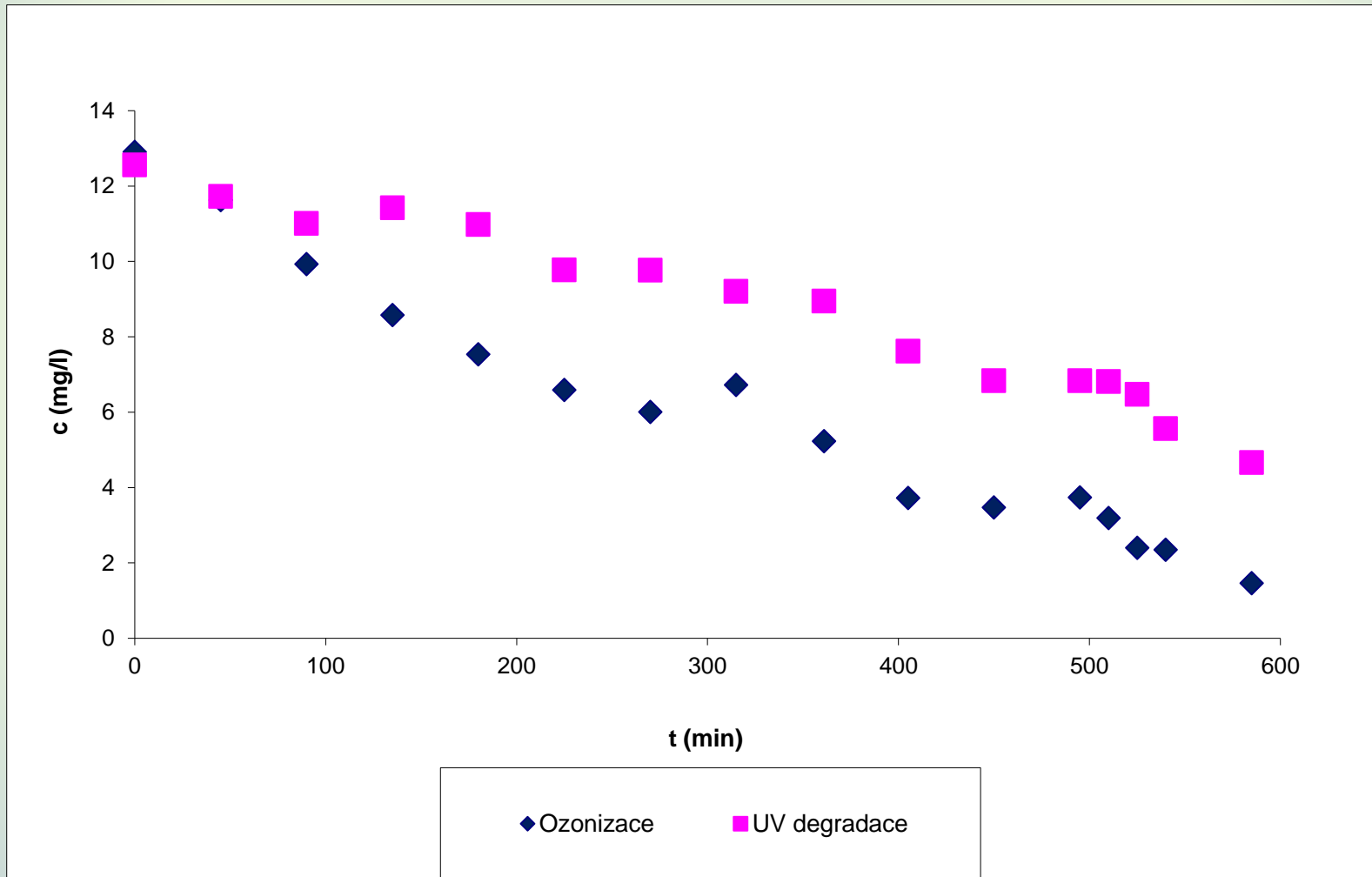
Aparatura s UV lampou Wedeco

Ozonizátor Ozonstar 100

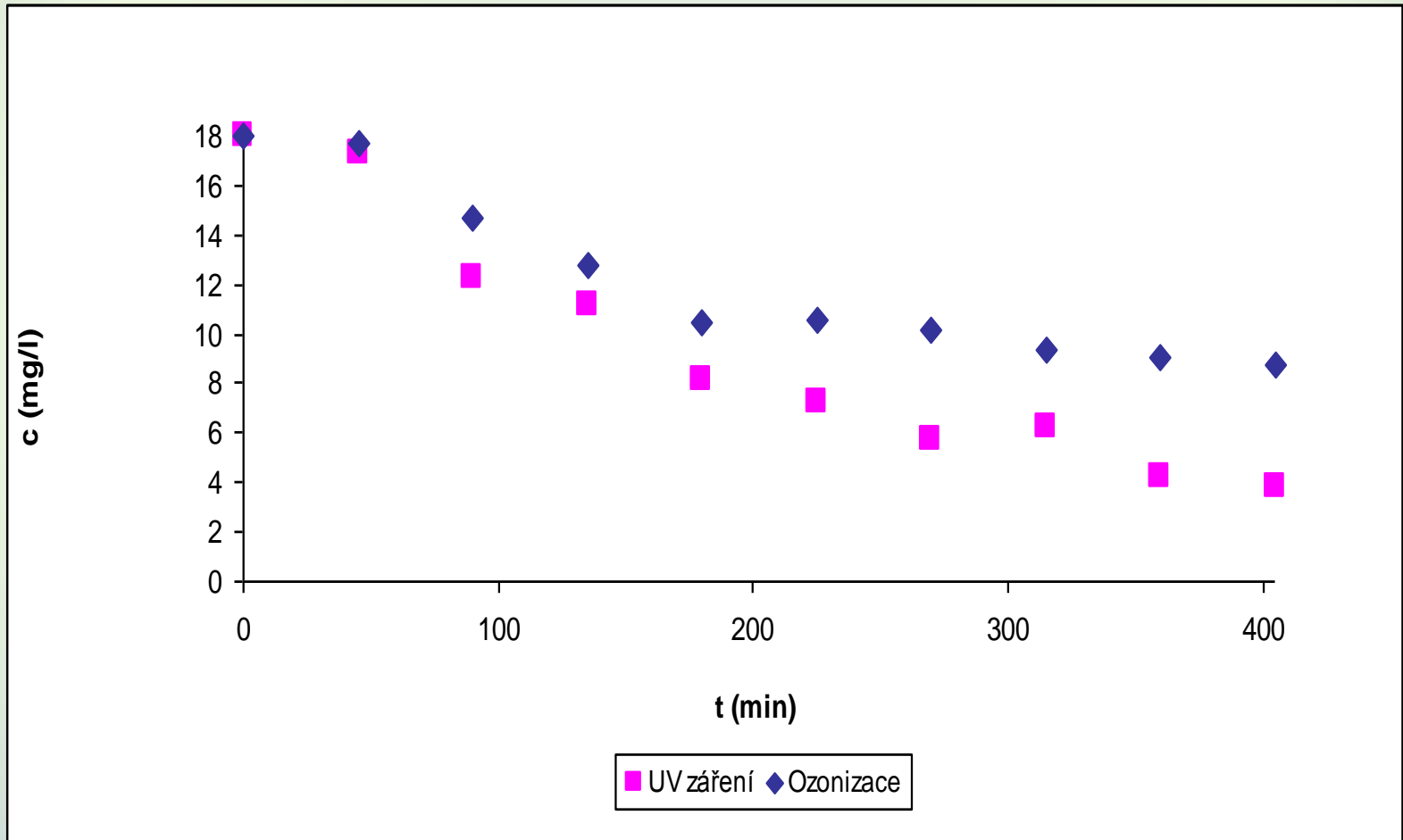

Degradace paracetamolu

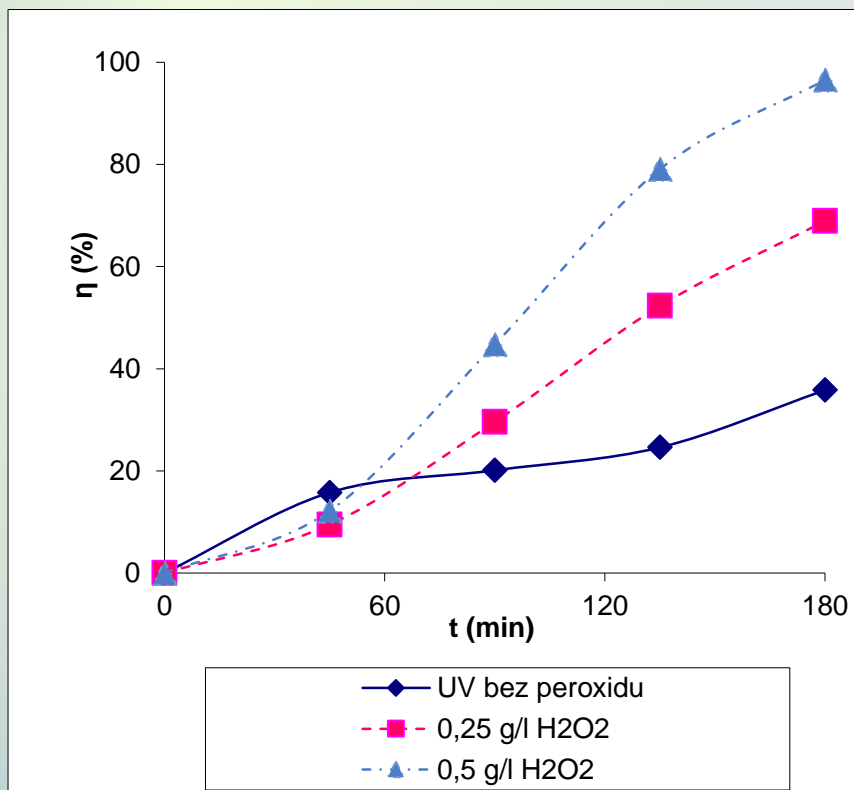

Degradace Ibalginu

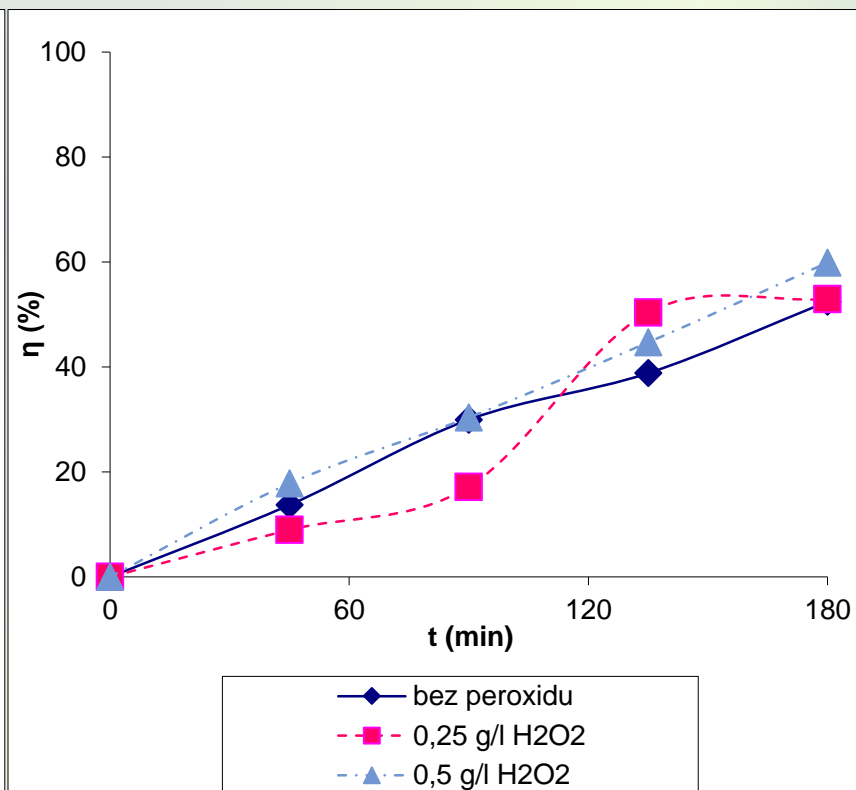

Přídavek H₂O₂-degradace paracetamolu

UV ozařování

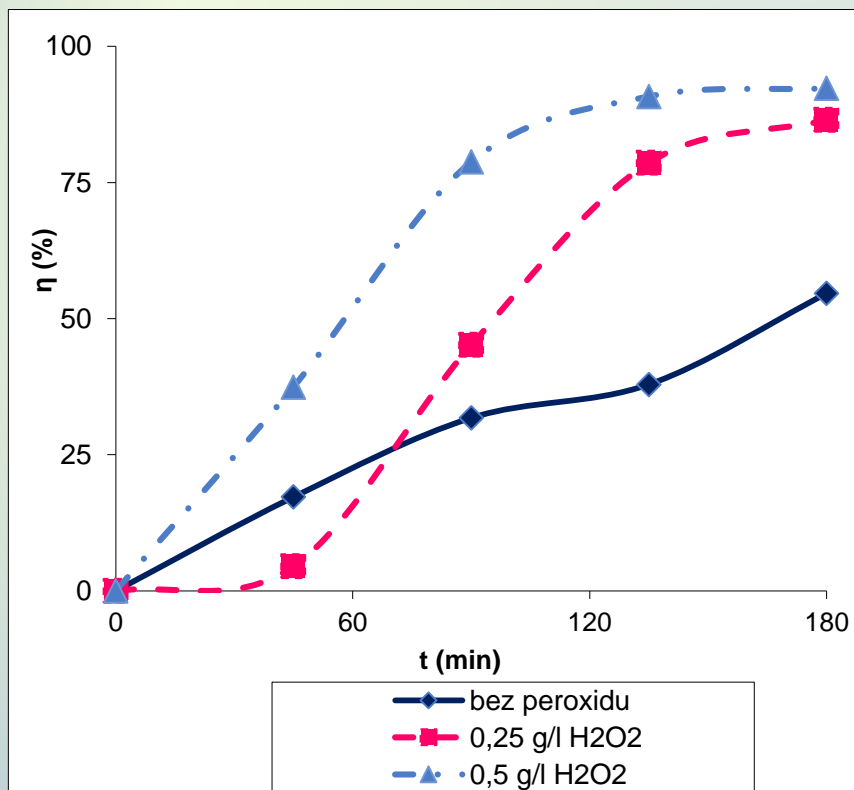

Ozonizace

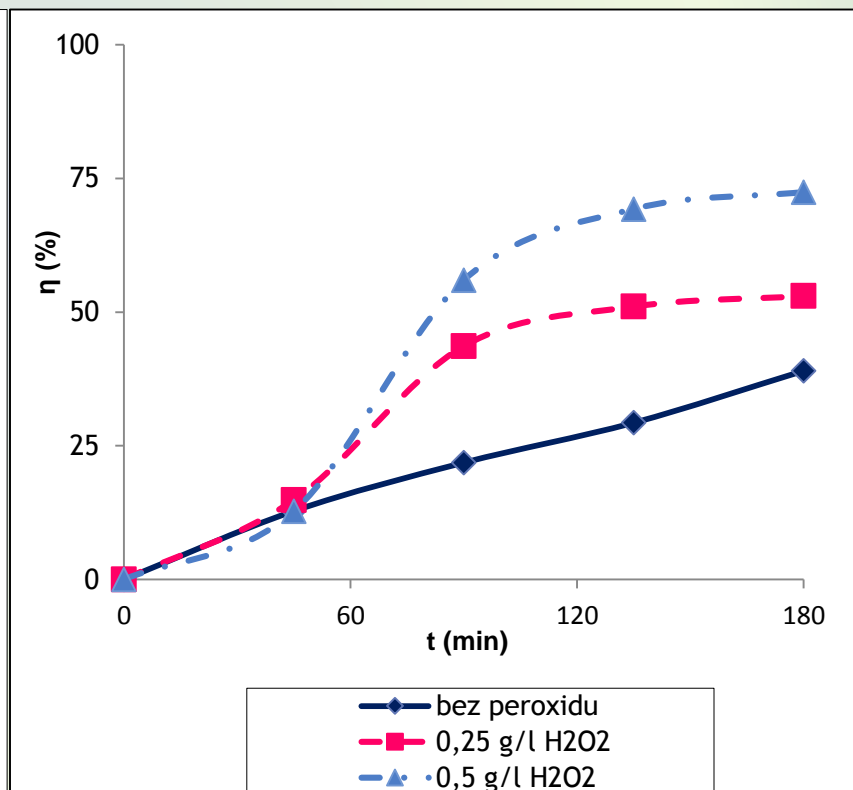

Přídavek H₂O₂- degradace ibalginu

UV ozařování

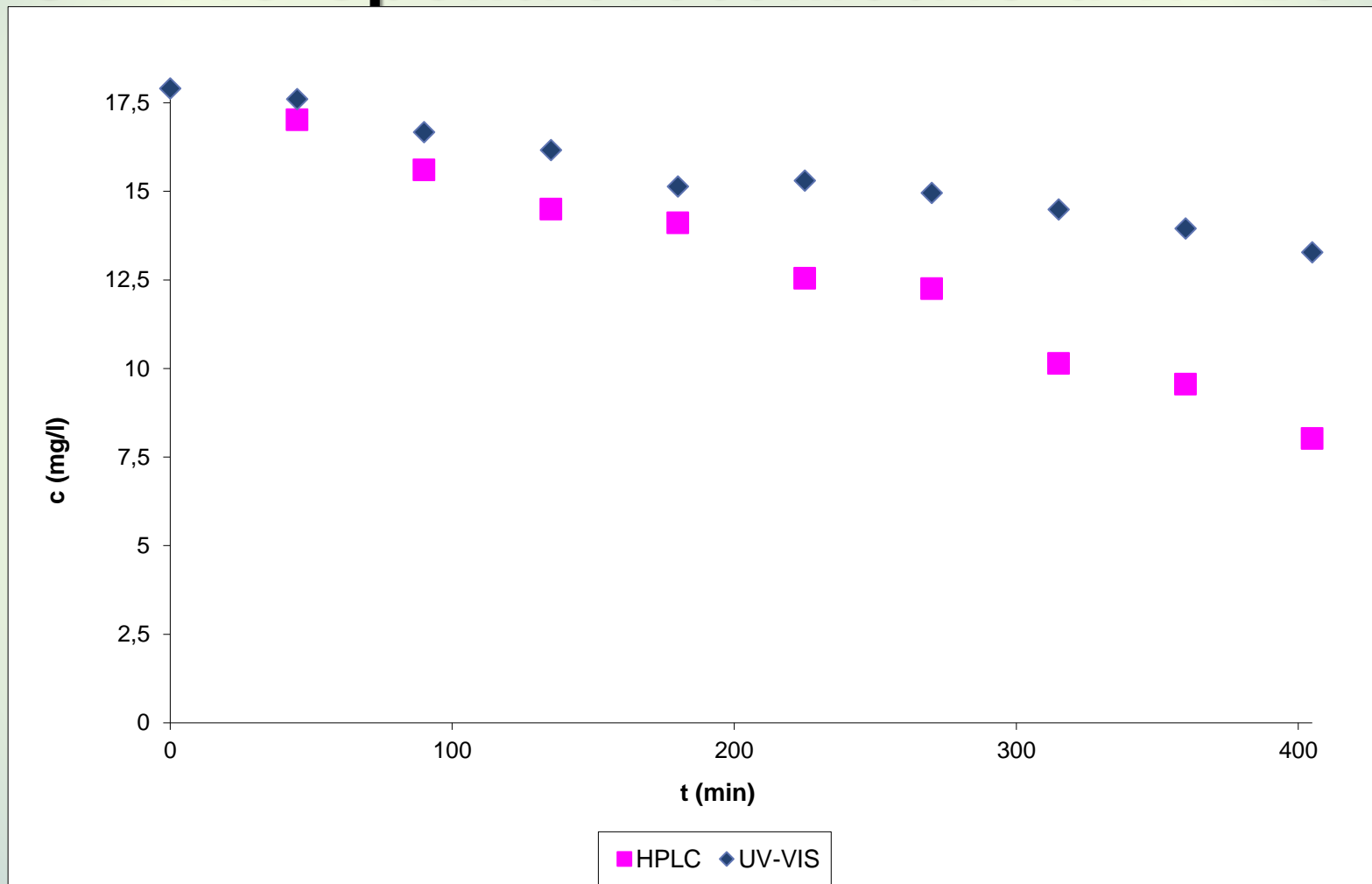
Ozonizace

Stanovení degradačních produktů paracetamolu

- Během degradace paracetamolu může vznikat:
p-aminofenol, kyselina octová, hydrochinon, benzochinon, či kyselina šťavelová
- LC₅₀ *p*-aminofenolu = 2 mg/l
- Orientační zkouška Ehrlichovým činidlem, později analýza HPLC
- *P*-aminofenol detekován pouze u vzorků z UV ozařování
- Obsah o max. koncentraci 4,2 mg/l

Porovnání výsledků UV-VIS spektrofotometrie a HPLC*

* Ozonizace ibalginu (c= 18 mg/l)

Závěr

- Úbytek paracetamolu ozonizací z 50 % a ze 39 % UV ozařováním
- Úbytek ibalginu ozonizací ze 40 % a z 50 % UV ozařováním
- Účinnost lze zvýšit použitím H_2O_2 - degradace paracetamolu z 94 % a ibalginu z 92 % (UV ozařování), ze 60 % a 73 % pro ozonizaci
- Analýza vzorků metodou HPLC, UV-VIS spektrofotometrie ovlivněna produkty degradace (*p*-aminofenol= 4,2 mg/l)

Děkuji za pozornost